

Bijlage 10 - Analyse van de drie soorten enquêtes

In totaal ontvingen 88 mensen een van de drie enquêtes. 33 van hen vulden die in (37, 5 procent). Een deel van de vragen was gelijk, waardoor we de resultaten daarvan soms bij elkaar kunnen optellen of met elkaar kunnen vergelijken voor een breder beeld.

Enquête bewoners: 17 van de 34 bewoners (50 procent) vulden de enquête in.

Enquête professionals: 8 van de 34 (24 procent) vulden de enquête in.

Enquête Opeinde en omwonenden: 8 van de 20 (40 procent) vulden de enquête in.

Drijfveren

Wonen in de natuur was de belangrijkste drijfveer van de bewoners om een kavel te kopen in De Peinder Mieden. Samen de natuur beheren scoorde het laagst. De professionals vinden gemiddeld genomen dat samen de natuur beheren de belangrijkste drijfveer zou moeten zijn. De drijfveren liggen hier dus ver uiteen. Welstandsvrij bouwen scoort in beide categorieën laag.

Resultaten

Ruim de helft van de bewoners zegt dat DPM helemaal of in zekere mate aan hun **verwachtingen** voldoet. De omwonenden vinden DPM niet aan de verwachtingen voldoen. De professionals zitten daar tussenin: DPM voldoet in zekere mate aan de verwachtingen.

70 procent van de bewoners ervaart de **natuurwaarde** van DPM als goed of redelijk goed. De professionals spreken van redelijk goed tot gemiddeld/neutral. Omwonenden geven de natuurwaarde overwegend een neutrale score.

De bewoners en de professionals vinden DPM een goede oplossing voor het **behoud van het landschap** tussen Opeinde en Drachten. De omwonenden zijn daarover verdeeld.

De waardering voor het **bebouwde gebied** loopt onder de bewoners sterk uiteen. Gemiddeld hebben zij (net als de professionals) er in zekere mate waardering voor. De omwonenden kunnen nauwelijks waardering opbrengen voor het bebouwde gebied.

Zowel de bewoners als de professionals zijn verdeeld over hun waardering voor de **wegen en paden**. De scores zijn gemiddeld wel hoger dan die van de omwonenden; zij zijn daar ontevreden over.

DPM is volgens de meeste professionals gemiddeld genomen 'in zekere mate' **duurzaam**. Hetzelfde geldt voor de bewoners, maar daar lopen de meningen sterker uiteen. De omwonenden vinden DPM onvoldoende duurzaam.

De uitvoering van het beheer wordt door bijna de helft van de bewoners goed gewaardeerd. Vier van hen vinden dit enigszins of in het geheel niet van toepassing. De professionals vinden het beheer gemiddeld 'in zekere mate goed'.

De grote meerderheid van bewoners en professionals telt vast dat natuurbeheer een kwestie van lange adem is. "De voorwaarden voor goed beheer zijn aanwezig."

Wel gaan er stemmen op om samen met alle bewoners de uitgangspunten te (her)ijken: "Want niet iedereen is even lang bij het project betrokken. Er is informatieongelijkheid over wat er van bewoners verwacht wordt en wat niet."

De mensen die ontevreden zijn willen zelf actief de natuur beheren en verder ontwikkelen. Ze constateren teleurgesteld dat “geen sprake is van gezamenlijk natuurbeheer” en dat er behoefte is aan iemand met verstand van natuurontwikkeling.

De omgeving

Volgens zeven van de acht omwonenden **ziet het dorp DPM niet als een meerwaarde**. Volgens 40 procent van de ondervraagde bewoners ziet het dorp Opeinde “enigszins” de meerwaarde van DPM. Een andere 40 procent geeft een neutraal antwoord. Bij de professionals lopen de meningen hierover sterk uiteen. Zowel bewoners als professionals denken dat de meerwaarde in de loop van de tijd zal toenemen. Mensen van buiten het dorp of van buiten de gemeente zijn volgens alle geënquêteerden iets positiever over DPM dan mensen uit het dorp zelf.

Hoe wordt DPM als plek ervaren?

De bewoners en de professionals ervaren DPM gemiddeld genomen in zekere mate als een **natuurgebied**. Volgens de omwonenden is daar geen sprake van.

DPM wordt door ruim de helft van de geënquêteerden niet ervaren als een **woongebied**, maar de rest vindt dat hiervan wel enigszins sprake is of twijfelt hieraan. De professionals ervaren DPM in geringe mate als een woongebied. Zeven van de acht omwonenden ervaren DPM juist wel als een woonwijk.

Op de vraag of DPM wordt ervaren als een **landschapspark** lopen de antwoorden sterk uiteen. De score is gemiddeld neutraal. Slechts een enkeling ervaart DPM nog als een **landbouwgebied**.

Waardering voor de experimenten

De bewoners waarderen de keus van de gemeente om **welstandsvrij bouwen** toe te staan gemiddeld met rapportcijfer 8,1. De professionals geven hiervoor een 6,8 en de omwonenden een 2,5.

Wat beter had gekund:

In alle groepen wordt vastgesteld dat er vooraf meer kaders gesteld hadden moeten worden. De kritiek spitst zich toe op de te vage voorwaarde dat de gebouwen in het landschap moesten passen. De huizen worden als te groot ervaren en er hadden meer natuurlijke bouwmaterialen zichtbaar gebruikt moeten worden. De huizen van de eerste groep bewoners passen over het algemeen beter in het landschap dan de huizen van de latere bewoners. Een professional zegt: “Leerpunt is dat we steviger moeten neerzetten voor welke doelgroep we willen bouwen.”

De keus voor **burgerparticipatie** wordt door de bewoners beoordeeld met een 7,8 en door de professionals met een 8,1. De omwonenden geven rapportcijfer 3,4.

Wat beter had gekund:

Vooraf meer kaders stellen en kavelkopers beter bewust maken van de doelen van DPM. Meer begeleiding door de gemeente. Onder meer door vanaf het begin een procesbegeleider aan te stellen. Meer eigen communicatie door de gemeente over DPM. Verder wordt gesuggereerd raad en college meer op afstand te houden.

Het steekt de omwonenden vooral dat de gemeente hen slecht informeerde en dat de nieuwe bewoners veel vrijheden kregen, terwijl de oorspronkelijke bewoners zich moesten schikken.

De keus voor gezamenlijk beheer van het natuurgebied krijgt een 8 van de bewoners en de professionals.

De verwachtingen over de uitvoering van het gezamenlijk beheer lopen sterk uiteen. Een minderheid wil meer zelf ter hand nemen. Omdat het beheer pas in 2024 overgaat naar de bewoners is er nog tijd om onder leiding van een deskundige en/of een mediator/procesbegeleider de neuzen dezelfde kant uit te krijgen. De 10 procent die bewoners mogen inrichten als boomgaard, tuin of akker biedt wat dit betreft nog ruimte.

A. Terugblik op proces

Het optreden van de gemeente krijgt van de bewoners rapportcijfer 6,4 en van de professionals een 7,5. De omwonenden voelden zich lange tijd genegeerd waarden het optreden van de gemeente met een 3.

De bewoners uit de pioniersfase stellen dat de gemeente moeite had met samenwerken en loslaten. De gemeente had dan meer gebruik kunnen maken van kennis en doorzettingsvermogen uit de 'mienskip'.

Een vaste kern van ambtenaren die zich intensief bezighield met DPM krijgt waardering van de bewoners.

De professionele begeleiding van de kopersgroep had niet stopgezet moeten worden.

De gemeente had sommige zaken sneller moeten afhandelen.

De overgang van kopersvereniging naar VvE had beter begeleid moeten worden.

De gemeenteraad heeft het proces gefrustreerd door te veel druk te leggen op het halen van deadlines.

Het optreden van de kopersvereniging en VvE krijgt een 6,2 van de bewoners en een 6,8 van de gemeente (opgeteld 6,4). De meningen onder bewoners lopen sterk uiteen. De waardering voor de kopersvereniging (uit de pioniersfase) is anders dan die voor de VvE.

Pionier Jentje Steegstra krijgt grote waardering voor zijn inzet en bevlogenheid.

Het bestuur van de VvE wordt verweten onvoldoende rekening te houden met de wensen en standpunten van de leden. Die wensen en standpunten lopen overigens sterk uiteen.

De bewoners zien dat het optreden van de VvE de laatste tijd verbetert. Professionals constateren dat de VvE naar de gemeente kijkt (of wijst) als het moeilijk wordt.

Het optreden van het kwaliteitsteam krijgt van de bewoners een 6,4 en van de professionals een 7,8 (opgeteld 6,8). Het cijfer van de bewoners is lager uitgevallen doordat een deel van de geënquêteerden in hun overweging meenamen dat geen kaders waren gesteld voor wat "passend in het landschap" is. De begeleiding op zich wordt zowel door bewoners als professionals goed gewaardeerd. Die was inspirerend en niet veroordelend. Naar aanleiding van adviezen zijn diverse tekeningen aangepast.

Het optreden van de stichting krijgt van de bewoners een 5,8 en van de professionals een 7,1 (opgeteld rapportcijfer 6). De meerderheid van de bewoners vindt dat de stichting de regels in de

splitsingsakte te stringent wil handhaven. Zowel bestuursleden als leden voelen zich onprettig bij de manier waarop zijn worden aangesproken door de stichting. Het optreden van de stichting zou bovendien polariserend werken. Bewoners vragen de gemeente hierin te bemiddelen.

De informatievoorziening rond de kavelverkoop krijgt van de bewoners rapportcijfer 6,4 en van de professionals een 5,1. De cijfers lopen sterk uiteen.

Een derde van de bewoners meent dat bij de kavelverkoop onjuiste informatie is verstrekt. Ook ontbrak transparantie.

Professionals zeggen dat informatievoorziening rondom kavelverkoop uiterst nauwkeurig en in de tijd onveranderd moet plaatsvinden. Daarom wordt eraan getwijfeld of het verstandig is de klus door de betrokkenen zelf te laten uitvoeren.

De rollen en bevoegdheden waren niet erg helder. Bewoners gaven hiervoor een rapportcijfer 5,8 en professionals een 5,6. De indrukken lopen ver uiteen.

Er had duidelijker aangegeven moeten worden waarover de verschillende partijen gaan en welke bevoegdheden daarbij horen. Ook had dit beter bewaakt moeten worden.

De vraag is of een gemeente in een ingewikkeld experiment van burgers kan vragen de kavelverkoop op zich te nemen, inclusief de communicatie daarover.

De VvE heeft moeite met haar rol en kijkt naar de gemeente als het moeilijk wordt.